Hukuk Bölümü 2012/636 E. , 2013/870 K.

- **ILGILI TAPU DAIRESINCE MAHKEME KARARININ TEKNIK NEDENLERLE UYGULANAMAYACAĞI GEREKÇESIYLE ISTEMLE ILGILI HERHANGI BIR IŞLEM YAPILAMAYACAĞI YOLUNDA TESIS EDILEN IŞLEMIN IPTALI ISTEMIYLE AÇILAN DAVANIN, İDARİ YARGI YERİNDE GÖRÜLMESI GEREKTIĞI**

  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 10

"İçtihat Metni"

Davacı : K.D.

Vekili : Av.Ö.B.

Davalılar : 1- Ataşehir Kaymakamlığı

2- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü

O L A Y : 1- İstanbul İli, Ataşehir İlçesi, İçerenköy Mahallesi 801 ada 142 numaralı kadastro parselinin de içerisinde yer aldığı alanda, Kadıköy Belediyesince 07/12/1993 tarihli ve 223/18 sayılı ve 13/12/1993 tarihli ve 227/1 sayılı encümen kararlarına istinaden imar uygulaması yapılmış, bu kapsamda yapılan uygulama sonucunda dava konusu 801 ada 142 nolu parsel 2809 ada 3 ve 4 parseller ile, 2810 ada 3,4 ve 5 nolu parsellere dağıtılmış ve tapu siciline bu şekilde tescil yapılmıştır.

2- Kadıköy Belediyesince yapılan imar uygulamasının iptali istemiyle açılan davada, İstanbul 3. İdare Mahkemesi, E:1996/1502, K:1998/270 sayılı ilamı ile işlemin iptaline karar vermiş, karar kesinleşmiş; ancak bu karardan sonra adı geçen Belediye tarafından hiçbir işlem tesis edilmemiş; tapu kayıtlarının halen iptal edilen imar uygulamasına göre tescilli olduğu görülmüştür.

3- Davacı vekili tarafından, Ataşehir Belediye Başkanlığı'nın davacıya ait 801 Ada 142 parselde yaptığı imar uygulamasının İstanbul 3. İdare Mahkemesinin 1996/1502 E, 1998/270 K sayılı kararı ile iptali üzerine, tapu idaresindeki kayıt ve tescilinde eski hale ihyası için Kadıköy 3. Asliye Hukuk Mahkemesinde dava açılmış; Mahkeme; 3.2.2011 gün ve E:2010/11, K:2011/32 sayı ile, taraflar arasında yürütülen Tapu iptali ve Tescil davasının yargılaması sonunda davanın kabulüne ilişkin olarak mahkemelerinden verilen 05.03.2009 tarih ve 2009/89 K. Sayılı ilamın, Yargıtay 1. H.D. nin 05.10.2009 günlü ilamı ile, mahkemece 142 sayılı parseldeki hak ve geometrik durumu gözetilerek ve anılan kadastral parselin ihyası suretiyle bir hüküm kurulmasının kural olarak doğru olduğu, ancak dosya içeriğinden 5 sayılı imar parselinin 142 sayılı kadastral parselden geldiği ve 142 kadastral parselin geometrik durumu itibariyle 2809 ada 3, 2810 ada 5, dava dışı 2809 ada, 2,4 ve 6 2810 ada, 3 ve 4 sayılı imar parsellerine ve yola isabet eden bölüme ait olduğunun anlaşıldığı; dolayısıyla tapu iptali ve tescil istekli davaların kayıt malikleri aleyhine açılması gerektiği ve anılan parsel ve bölüm maliklerinin de davada yer almalarının zorunlu bulunduğu, bu hususun gözardı edilmesi suretiyle hüküm kurulmasının doğru olmadığı gerekçesiyle bozularak dava dosyasının Mahkemelerine iade edilmiş olduğu; bozmaya uyularak yeniden yargılamanın yürütüldüğü; tüm dosya kapsamı, bozma öncesi dosyaya alınan belgeler ve bilirkişi raporlarına göre; davaya konu 142 kadastral parselin 2981 sayılı yasa gereğince şuyulandırma sonucu çeşitli parsellere ayrıldığı, daha sonra İstanbul 3. İdare Mahkemesinin 1996/1502 E., 1998/270 K. Sayılı ilamı ile şuyulandırma işleminin iptaline karar verildiği ve kararın kesinleştiği, dolayısıyla davaya konu parselin şuyulandırma öncesi kadastral durumuna ihya edilmesinin icap ettiği gerekçesiyle; davanın KABULÜNE, Ataşehir (Eski Kadıköy) İçerenköy Mahallesi 801 ada, 142 parsel sayılı kadastral parselin İHYASINA ve İmar öncesi hak durumları gözetilerek davacı ve önceki malikler adına payları oranında TAPUYA KAYIT VE TESCİLİNE karar vermiştir.

4- Davacı tarafından Ataşehir Tapu Müdürlüğüne, Kadıköy 3. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen ve 801 ada 142 sayılı kadastro parselinin ihyasına ilişkin olan kesinleşmiş 03/02/2011 tarihli ve E.2010/10, K.2011/32 sayılı karar ibraz edilerek karar gereğinin yapılması talep edilmiş; bu talep İstanbul Kadastro Müdürlüğüne(Kadıköy Kadastro Mühendisliği birimi) iletilmiş, adı geçen Kadastro Müdürlüğünce yapılan teknik inceleme neticesinde, Kadıköy 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin söz konusu kararının uygulanmasının (801 ada 142 parsele dönüşümünün) teknik olarak mümkün olmadığı, (imar uygulamasının iptali sonucunda 2809 ada 2 ve 6 parsellerde kısmen 801 ada 142 parsele binme olacağı ayrıca 2810 ada 2,6 ve 7 nolu parsellerde ise boşluklar oluşacağı belirlenerek) 25/08/2011 tarihli ve 1980 sayılı yazı ile Ataşehir Tapu Müdürlüğüne iletilmiş ve akabinde Ataşehir Tapu Müdürlüğünce, 26.8.2011 tarih, …/622.01.01/ sayılı yazı ile, davacıya söz konusu kararın uygulanmasının teknik olarak mümkün olamadığı şeklinde bilgi verilmiştir.

5- Davacı vekili, davalı Tapu Müdürlüğünün dava konusu 26.08.2011 yazısında, mahkeme kararını uygulayamayacağını belirttiğini, bu durumda belediyede planlarda müvekkilinin374 m2hissedar olduğu kadastral 142 parselin bulunduğunu, tapuda ise bu parselin olmadığını, 105 m2.lik 2809 ada 3 parselin bulunduğunu, davalı idarenin bu "mahkeme kararını uygulamama" cevabi yazısının hukuka, hakkaniyete aykırı olduğunu, müvekkilini zor duruma bırakacağını, iyi niyetli üçüncü kişilerle hukuki ihtilaflara sebebiyet vereceğini ifade ederek; Ataşehir Kaymakamlığı Tapu Müdürlüğünün 26.08.2011 tarih ve B091TKG345904/622.01.01/ sayılı kararının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı idareler, süresi içerisinde verdikleri cevap dilekçelerinde; 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 1027. maddesinde "İlgililerin yazılı rızaları olmadıkça, tapu memuru, tapu sicilindeki yanlışlığı ancak mahkeme kararıyla düzeltebilir." Hükmünün yer aldığını; dava konusu olayda davacı her ne kadar tapu müdürlüğünün işleminin iptalini talep ediyor gibi gözükse de, talebin doğrudan tapu sicilinde mevcut olan bir kaydın tashihi istemine yönelik olması nedeniyle, uyuşmazlığın adli yargının görev alanına girdiğini ileri sürerek görev itirazında bulunmuşlardır.

İSTANBUL 8. İDARE MAHKEMESİ: 21.3.2012 gün ve E:2011/2160 sayı ile, 2577 sayılı Yasanın 2. maddesinde; "İdari dava türleri, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı açılan iptal davalarının; idari işlem ve eylemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davalarının; kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı açılan davaların sayıldığı; idari yargının idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimini yapmakla görevli olduğu kurala bağlandığı; idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davalarının; idari dava türlerinden biri olduğu; idarenin, idare hukuku alanında kamu gücüne dayalı olarak re-sen ve tek yanlı irade açıklaması sonucu tesis etmiş olduğu işlemlere, hukuk alanında yeni durumlar oluşturmasıyla idari işlem kimliği kazandırdığı, kural olarak bu işlemlerin özel yasal düzenlemeler dışında, idari yargı denetimine tabi bulunduğu; davalı idarelerce, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 1027.maddesinde yer alan " İlgililerin yazılı rızaları olmadıkça, tapu memuru, tapu sicilindeki yanlışlığı ancak mahkeme kararıyla düzeltebilir." hükmü uyarınca uyuşmazlığın çözümünde Adli Yargının görevli olduğundan bahisle görev itirazında bulunulduğu; 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 997 ve izleyen maddelerinde, tapu siciline

kaydedilecek taşınmazlar, taşınmazların tescil ve terkinine ilişkin düzenlemelere yer verildiği, 997. maddesinin 3. fıkrasında, sicilin örneği, nasıl tutulacağı ve yardımcı sicillerin tüzükle belirleneceğinin hükme bağlandığı; Tapu Sicili Tüzüğünün 1. maddesinde ise bu Tüzüğün amacının, Türk Medeni Kanunu'nun öngördüğü tapu sicillerinin düzenli bir biçimde tutulmasını sağlamak olarak belirtilmiş olduğu, Tüzüğün 78. maddesinde de, tapu sicilinde terkinin, hak sahibinin veya yetkili makamın istemine ya da mahkeme kararına dayalı olarak yapılacağı kuralının yer aldığı; bakılan olayda ise davacıya ait 142 sayılı parselin uygulama sonrasında yeniden ihya edilerek tapuda davacı adına kayıt ve tescil edilmesine Kadıköy 3.Asliye Hukuk Mahkemesince karar verildiği ve 4721 sayılı Kanun uyarınca görevli olan mahkemece ihtilaf konusunda bir karar verildiği; yargı kararının uygulanmasından sonraki sürecin ancak idarece yapılacak idari bir işlemle mümkün olduğu, davacının talebinin de aynı yönde bir idari işlemle gerekli tescilin yapılmasının sağlanmasına ilişkin bulunduğu; dolayısıyla davacının bu yöndeki başvurusunun reddine dair işlemin de idarenin tek taraflı bir işlemi olması, kesin ve yürütülebilir nitelikte olması nedeniyle idari davaya konu edilebileceği, işlemin iptali istemiyle açılan davanın da idari yargının görev alanına girdiği, davalı idarelerin aksi yöndeki görev itirazında ise hukuki isabet bulunmadığının anlaşıldığı gerekçesiyle; davalı idarelerin görev itirazının reddine ve Mahkemelerinin görevliliğine karar vermiştir.

Davalı İdarelerden Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün, adli yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması yolunda süresi içinde verdiği dilekçesi üzerine dava dosyası Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI; Davacı K.D.vekili tarafından, Ataşehir Belediye Başkanlığı'nın davacıya ait 801 Ada 142 parselde yaptığı imar uygulamasının İstanbul 3. İdare Mahkemesinin 1996/1502 E, 1998/270 K sayılı kararı ile iptali üzerine, tapu idaresindeki kayıt ve tescilinde eski hale ihyası için Kadıköy 3. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan davanın da 03/02/2011 tarihinde 20110/11 E, 2011/32 K sayı ile kabul edilerek 801 ada 142 parsel numaralı taşınmazın yeniden ihyası ile imar düzenlemesinden önceki hali ile davacı adına tapu siciline tesciline karar verilmesi üzerine bu kararın infazı için davalı idareye yapılan başvurunun teknik nedenlerle Kadıköy 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin tescile ilişkin kararının uygulanamayacağı bildirilerek reddine ilişkin 26/08/2011 tarihli davalı idare işleminin iptali istemi ile idare mahkemesinde iptal davası açıldığının anlaşıldığı; davalı idarenin, anılan kesinleşen Mahkeme kararına rağmen; tescile konu taşınmazın, imar düzenlemeklerinden sonra diğer imar parselleri ile bütünleşerek ve yer değiştirmesi sonucu, yeniden ihyasının teknik olarak mümkün olmadığı nedeniyle tescil talebini reddettiği, Mahkeme kararını uygulamaktan kaçındığının anlaşıldığı; 4721 sayılı Medeni Kanunun "Tescil" başlığı altında yer alan 1013. Maddesine göre "Tescil, tasarrufa konu olan taşınmaz malikinin yazılı beyanı üzerine yapılır. /Edinen kimse, kanun hükmüne, kesinleşmiş mahkeme kararına veya buna eşdeğer bir belgeye dayanıyorsa, bu beyana gerek yoktur. /Bir ayni hakkı tescilden önce kazanan kimse, gerekli belgeleri ibraz ederek tescili isteyebilir.", 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 1027. maddesinde "İlgililerin yazılı rızaları olmadıkça, tapu memuru, tapu sicilindeki yanlışlığı ancak mahkeme kararıyla düzeltebilir. Düzeltme eski tescilin terkini ve yeni bir tescilin yapılması biçiminde de olabilir. Tapu memuru, basit yazı yanlışlıklarını, tüzük kuralları uyarınca resen düzeltir." hükmüne; Tapu Sicili Tüzüğü'nün 85. maddesinde de "Kütük üzerinde belgelere aykırı tescil veya yazımın düzeltilebilmesi için ilgililerin yazılı olurunun alınması ve yevmiye defterine kaydedilmesi gerekir.(...) hükümlerini taşıdığı; bu hükümlerde yer alan Mahkemenin, adli yargı yerindeki genel mahkemeler olduğu; kaldı ki adli yargı yerinde verilmiş ve Yargıtay incelemesinden de geçerek kesinleşmiş bir ilamın infazına ilişkin sorunun çözümünün de adli yargı yerinde yapılacağında tartışma bulunmadığı; Uyuşmazlık Mahkemesinin 04/03/1981 tarihli, 1980/11 E, 1981/2 K sayılı emsal kararında da tapu kayıtları üzerinde yapılacak tescil, terkin, tahsis gibi mülkiyetin aynına ilişkin davaların adli yargı yerinde görülmesi gerektiğinin hüküm altına alındığı gerekçesiyle; 2247 sayılı kanunun 10 ve 13 maddeleri gereğince olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısı'ndan yazılı düşüncesi istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI; 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanununun 2'nci maddesinin 1 'inci fıkrasının (a) bendinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davalarının, idari dava türleri arasında sayıldığı; 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu uyarınca tapu kayıtları üzerinde yapılacak tescil, terkin ve tahsis gibi işlemler ile yine aynı Kanun uyarınca tapu sicilindeki yanlışlığın düzeltilmesi yolundaki işlemlere ilişkin davaların adli yargı mercilerince görülmesi ve çözümlenmesinin gerektiği; dosyanın incelenmesinden, tapu iptali ve tescil istemiyle açılan davada asliye hukuk mahkemesince verilen kararın uygulanması yolundaki başvuru üzerine, kadastral 801 ada, 142 parsele dönülmesinin teknik olarak mümkün olmayacağı nedeniyle herhangi bir işlem yapılamayacağı yolundaki dava konusu işlemin tesis edildiğinin anlaşıldığı; bu durumda, davacı tarafından, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü hasım gösterilerek, özel hukuk hükümleri uyarınca adli yargı yeri tarafından verilen ve mülkiyetin el değiştirmesine ilişkin bulunan kararın uygulanmaması işleminin dava konusu edilmiş olması karşısında, uyuşmazlığın genel hükümler uygulanmak suretiyle adli yargı mercilerince çözümlenmesi gerekeceği sonucuna varılmış olduğu; diğer taraftan, anılan işlemin idari yargı mercilerince verilmiş bir karara dayalı olarak tesis edilmeyip adli yargı kararının nasıl uygulanacağına ilişkin olması nedeniyle, bu hususun açıklığa kavuşturulmasının da yine adli yargı yerine ait olacağı gerekçesiyle; Yargıtay Başsavcılığınca 2247 sayılı Kanunun 10'uncu maddesi uyarınca yapılan başvurunun kabulü ile İstanbul Sekizinci idare Mahkemesi'nin E:2012/2160 sayılı görevlilik kararının kaldırılmasının uygun olacağı yönünde yazılı düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Bahri AYDOĞAN, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Metin ULUKANLIGİL'in katılımlarıyla yapılan 4.6.2013 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; Davalı İdarelerden Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacıya ait taşınmazın da bulunduğu 142 kadastral parsel sayılı alanda, 2981 sayılı Yasa uyarınca yapılan parselasyon işleminin, davacıyı ilgilendiren bölümünün idare mahkemesince iptal edilmesi üzerine, bu karar gereğince tapudaki kayıtların düzeltilerek 142 parselin ihyası ile düzenlemeden önceki haline göre davacı adına tesciline karar verilmesi istemiyle Kadıköy 3. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan davada, davanın kabulü yolunda verilen ve kesinleşen kararın infazı istemiyle davacı tarafından yapılan başvuru üzerine, Asliye Hukuk Mahkemesinin anılan kararının teknik nedenlerle uygulanamayacağı gerekçesiyle istemle ilgili herhangi bir işlem yapılamayacağı bildirilerek, istemin reddi yolundaki Ataşehir Kaymakamlığı Tapu Müdürlüğünün 26.08.2011 tarih ve B091TKG345904/622.01.01/ sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 705. maddesinde, "Taşınmaz mülkiyetinin kazanılması, tescille olur.

Miras, mahkeme kararı, cebrî icra, işgal, kamulaştırma hâlleri ile kanunda öngörülen diğer hâllerde, mülkiyet tescilden önce kazanılır. Ancak, bu hâllerde malikin tasarruf işlemleri yapabilmesi, mülkiyetin tapu kütüğüne tescil edilmiş olmasına bağlıdır." hükmüne,

716. maddesinde "Mülkiyetin kazanılmasına esas olacak bir hukukî sebebe dayanarak malikten mülkiyetin kendi adına tescilini istemek hususunda kişisel hakka sahip olan kimse, malikin kaçınması hâlinde hâkimden, mülkiyetin hükmen geçirilmesini isteyebilir.

Bir taşınmazın mülkiyetini işgal, miras, kamulaştırma, cebrî icra veya mahkeme kararına dayanarak kazanan kişi tescili doğrudan doğruya yaptırabilir.

Bir taşınmazın mülkiyetinde eşler arasındaki mal rejimi dolayısıyla meydana gelen değişiklikler, eşlerden birinin istemiyle tapu kütüğüne doğrudan tescil olunur." hükmüne,

1006. maddesinde "Tapu idarelerinin kuruluş, işleyiş ve hizmetlerinin yürütülmesi, özel kanun hükümlerine tâbidir." hükmüne,

1027. maddesinde "İlgililerin yazılı rızaları olmadıkça, tapu memuru, tapu sicilindeki yanlışlığı ancak mahkeme kararıyla düzeltebilir.

Düzeltme, eski tescilin terkini ve yeni bir tescilin yapılması biçiminde de olabilir.

Tapu memuru, basit yazı yanlışlıklarını, tüzük kuralları uyarınca re'sen düzeltir." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlığını taşıyan 2. maddesinin 1 numaralı bendinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları; idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar, idari dava türleri olarak sayılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, Davacı tarafından, İstanbul ili, Ataşehir İlçesi, İçerenköy Mahallesi, 801 ada, 142 kadastro parsel sayılı taşınmaz malın bulunduğu alanda Belediyesince yapılan imar uygulamasının, İdare Mahkemesince iptalinden sonra; uygulamanın eski hale getirilmesi hakkındaki Kadıköy 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin E:2010/11, K:2011/32 sayılı kararın, Ataşehir Tapu Müdürlüğünden uygulanmasının istenildiği, ilgili müdürlükçe 05.07.2011 tarih ve 109.13-2592 sayılı yazı ekinde Kadıköy Kadastro Mühendisliğine mahkeme kararının uygulanabilirliğine göre tescil bildiriminin düzenlenmesinin istenildiği, Kadastro Mühendisliğince mahkeme kararının uygulanmasının teknik yönden mümkün olamayacağının Ataşehir Tapu Müdürlüğüne iletildiği ve akabinde Ataşehir Tapu Müdürlüğünce, 26.8.2011 tarih, …/622.01.01/ sayılı yazı ile, davacıya söz konusu kararın uygulanmasının teknik olarak mümkün olamadığı şeklinde bilgi verilmesi üzerine; bu işlemin iptali istemiyle dava açıldığı anlaşılmıştır.

Mahkeme kararlarının infazı sırasında yalnızca kararın sonucuyla bağlı kalınamayacağı, kararların gerekçelerinin de hüküm ifade edeceğinin ve uygulamaya tabi olacağının gerek öğretide, gerekse uygulamada genel kabul görmüş hukuk normlarından olduğu tartışmasızdır.

Olay kısmında ayrıntılı olarak açıklandığı üzere, İdare Mahkemesince verilen iptal kararından sonra, Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan; Yargıtay'ın bozma kararından sonra, bu karara uyulmak suretiyle yapılan yargılamadan sonra verilen ve kesinleşen kararın, "mahkeme kararının uygulanmasının teknik yönden mümkün olamayacağını" ve mahkeme kararlarını infaz edemediğini belirten idareye yol gösterici olduğu, bağlayıcı bir nitelik taşıdığı, dolayısıyla, davalı idarenin Mahkeme kararı doğrultusunda tapuya tescil işlemini gerçekleştirmesi gerektiği kuşkusuzdur.

Ancak, buna rağmen mahkeme kararını uygulayamayacağı yönünde işlem tesis eden davalı idarenin bu işleminin iptali istemiyle açılan davanın, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davası niteliğinde olduğu, dolayısıyla artık adli yargı yerince, uygulanabilir özellikte ve davacıların mağduriyetini giderebilecek nitelikte bir kararın verilemeyeceği yadsınamayacaktır.

Diğer bir deyişle, gerek idare mahkemelerince gerek adliye mahkemelerince verilen iptal kararlarının infaz edilebilir mahiyette oldukları, davalı idarenin bu kararlar gerekleri doğrultusunda hareket etmek mecburiyetinde olduğu, teknik bazı nedenlere dayanarak bu lazimeden kaçınmasının doğrudan davalı idarenin menfi tutumuna (işlemine) dayalı bulunduğu, kurumsal olarak adli yargıda yeni bir dava açılması seçeneğinin benimsenmesi halinde dahi, adli yargı organının evvelce vermiş olduğu "davanın kabulü ve tescil" kararı dışında bir başka karar verebilmesi olanağının bulunmaması karşısında, adli yargının bu davada görevli olmadığı açıktır.

Bu durumda, idarenin idare hukuku alanında kamu gücüne dayalı olarak re'sen ve tek yanlı irade açıklaması sonucu tesis etmiş olduğu işlemlere, hukuk alanında yeni durumlar oluşturmasıyla idari işlem niteliği kazandırdığı ve kural olarak bu işlemlerin özel yasal düzenlemeler dışında idari yargı denetimine tabi bulunduğu gözetildiğinde; tapudaki kayıtların düzeltilerek davacıya ait parselin ihyası ile düzenlemeden önceki haline göre davacı adına tesciline karar verilmesi istemiyle açılan ve davanın kabulü yönündeki mahkeme ilamının tapu kütüğünde infaz edilmemesine ilişkin davaya konu işlemin, kamu gücüne dayanılarak tesis edilen idari işlem niteliğinde olduğu, dolayısıyla uyuşmazlığın görüm ve çözümün idare mahkemesinin görev alanına girdiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Kaldı ki, Mahkememizin 8.4.2013 tarih ve E:2012/224, K:2013/477 ile 13.5.2013 tarih ve E:2013/262, K:2013/656 sayılı kararları da bu doğrultudadır.

Açıklanan nedenlerle, davada idari yargının görevli olduğu nedeniyle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun reddi gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN REDDİNE 4.6.2013 gününde Üyelerden Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ ve Ayhan AKARSU'nun KARŞIOYLARI ve OY OYÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

KARŞI OY

Dava, davacıya ait taşınmazın da bulunduğu 142 kadastral parsel sayılı alanda, 2981 sayılı Yasa uyarınca yapılan parselasyon işleminin, davacıyı ilgilendiren bölümünün idare mahkemesince iptal edilmesi üzerine, bu karar gereğince tapudaki kayıtların

düzeltilerek 142 parselin ihyası ile düzenlemeden önceki haline göre davacı adına tesciline karar verilmesi istemiyle Kadıköy 3. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan davada, davanın kabulü yolunda verilen ve kesinleşen kararın infazı istemiyle davacı tarafından yapılan başvuru üzerine, Asliye Hukuk Mahkemesinin anılan kararının teknik nedenlerle uygulanamayacağı gerekçesiyle istemle ilgili herhangi bir işlem yapılamayacağı bildirilerek, istemin reddi yolundaki Ataşehir Kaymakamlığı Tapu Müdürlüğünün 26.08.2011 tarih ve B091TKG345904/ 622.01.01/sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 705. maddesinde, "Taşınmaz mülkiyetinin kazanılması, tescille olur. Miras, mahkeme kararı, cebrî icra, işgal, kamulaştırma hâlleri ile kanunda öngörülen diğer hâllerde, mülkiyet tescilden önce kazanılır. Ancak, bu hâllerde malikin tasarruf işlemleri yapabilmesi, mülkiyetin tapu kütüğüne tescil edilmiş olmasına bağlıdır",716. maddesinde, "Mülkiyetin kazanılmasına esas olacak bir hukukî sebebe dayanarak malikten mülkiyetin kendi adına tescilini istemek hususunda kişisel hakka sahip olan kimse, malikin kaçınması hâlinde hâkimden, mülkiyetin hükmen geçirilmesini isteyebilir. Bir taşınmazın mülkiyetini işgal, miras, kamulaştırma, cebrî icra veya mahkeme kararına dayanarak kazanan kişi tescili doğrudan doğruya yaptırabilir. Bir taşınmazın mülkiyetinde eşler arasındaki mal rejimi dolayısıyla meydana gelen değişiklikler, eşlerden birinin istemiyle tapu kütüğüne doğrudan tescil olunur", 1006. maddesinde, "Tapu idarelerinin kuruluş, işleyiş ve hizmetlerinin yürütülmesi, özel kanun hükümlerine tâbidir", 1027. maddesinde, "İlgililerin yazılı rızaları olmadıkça, tapu memuru, tapu sicilindeki yanlışlığı ancak mahkeme kararıyla düzeltebilir. Düzeltme, eski tescilin terkini ve yeni bir tescilin yapılması biçiminde de olabilir. Tapu memuru, basit yazı yanlışlıklarını, tüzük kuralları uyarınca re'sen düzeltir" hükmüne yer verilmiştir. Öte yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlığını taşıyan 2. maddesinin 1 numaralı bendinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları; idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar, idari dava türleri olarak sayılmıştır. Dosyanın incelenmesinden, davacı tarafından, İstanbul ili, Ataşehir İlçesi, İçerenköy Mahallesi, 801 ada, 142 kadastro parsel sayılı taşınmaz malın bulunduğu alanda Belediyesince yapılan imar uygulamasının, İdare Mahkemesince iptalinden sonra; uygulamanın eski hale getirilmesi hakkındaki Kadıköy 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin E:2010/11, K:2011/32 sayılı kararın, Ataşehir Tapu Müdürlüğünden uygulanmasının istenildiği, ilgili müdürlükçe 05.07.2011 tarih ve 109.13-2592 sayılı yazı ekinde Kadıköy Kadastro Mühendisliğine mahkeme kararının uygulanabilirliğine göre tescil bildiriminin düzenlenmesinin istenildiği, Kadastro Mühendisliğince mahkeme kararının uygulanmasının teknik yönden mümkün olamayacağının Ataşehir Tapu Müdürlüğüne iletildiği ve akabinde Ataşehir Tapu Müdürlüğünce, 26.8.2011 tarih, ..7622.01.01/ sayılı yazı ile, davacıya söz konusu kararın uygulanmasının teknik olarak mümkün olamadığı şeklinde bilgi verilmesi üzerine; bu işlemin iptali istemiyle dava açıldığı anlaşılmıştır. Olayda, Kadıköy 3. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan davada, davanın kabulü yolunda verilen ve kesinleşen kararın infazı istemiyle davacı tarafından yapılan başvuru üzerine, Asliye Hukuk Mahkemesinin anılan kararının teknik nedenlerle uygulanamayacağı gerekçesiyle istemle ilgili herhangi bir işlem yapılamayacağı bildirilerek, istemin reddi yolundaki Ataşehir Kaymakamlığı Tapu Müdürlüğünün 26.08.2011 tarih ve B091TKG345904/622.01.01/ sayılı işleminin iptali istemiyle dava açıldığına göre, Kadıköy 3. Asliye Hukuk Mahkemesi kararının yerine getirilmemesinden kaynaklanan uyuşmazlığın görüm ve çözümü, sözü edilen kararı veren Asliye Hukuk Mahkemesinin de içinde yer aldığı adli yargı yerine aittir.

Açıklanan nedenle, davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği oyu ile karara katılmıyoruz.

Üye	Üye	Üye
Sıddık YILDIZ	**Nurdane TOPUZ**	**Ayhan AKARSU**